

Državni izpitni center

M 1 6 2 1 0 3 1 4

JESENSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA
Izpitna pola 2

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sreda, 24. avgust 2016

SPLOŠNA MATURA

Popravljena moderirana različica

IZPITNA POLA 2

Razčlenba izhodiščnega besedila

Splošna navodila

Polovičnih točk ni.

Kandidat dobi točko za jezik samo, če so vsi odgovori v nalogi **vsebinsko** in **jezikovno** pravilni. Vsebinsko napačen in jezikovno pravilen odgovor je 0 točk.

Če točkovanje v posamezni nalogi ni posebej razčlenjeno (1 + 1 ...), velja pravilo »vse ali nič«. Neupoštevanje navodil (npr. obkrožitev večjega števila odgovorov od prepidanega) se točkuje z 0 točkami.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
1.	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ angleškem ◆ Bernard Durnpelton, Tim O'Hagan, Tim Healey (idr.) ◆ Nada in Dušan Voglar ◆ leta 2004/2004. v Ljubljani/pri Založbi Mladinska knjiga/pri Mladinski knjigi 	Še sprejemljiva rešitev: 2004 v Ljubljani/pri založbi Mladinska knjiga	1 točka za 2 vsebinsko in jezikovno pravilni vrstici.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
2.	2	<p>Po smislu, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Oba dela besedila govorita o Viktorijinih slapovih. 		1 točka za vsebinsko ustreznost in 1 točka za jezikovno pravilnost odgovora v eni povedi.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
3.	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ (Viktorijinih) slapovih ◆ Zambezi ◆ (Davida) Livingstona 		1 točka za 2 vsebinsko in jezikovno pravilna odgovora, 2 točki za 3 vsebinsko in jezikovno pravilne odgovore.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
4.	2	<p>Po smislu, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Zemljevid ponazarja/prikazuje lego Viktorijinih slapov./ Zemljevid je besedilu dodan zaradi lažje predstave o geografski legi Viktorijinih slapov./pove, kje se nahajajo slapovi. 	Neustrezne rešitve: živost, pritegne bračca/popestri besedilo/bralec si laže predstavlja besedilo	1 točka za vsebinsko ustreznost in 1 točka za jezikovno pravilnost odgovora v eni povedi.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
5.	2	◆ B		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
6.1.	2	<i>Po smislu, npr.:</i> ◆ Viktorijini slapovi so bili poimenovani po kraljici Viktoriji, poimenoval jih je raziskovalec David Livingstone.		1 točka za vsebinsko ustrezen odgovor, 1 točka za jezikovno pravnost odgovora v eni povedi.
6.2.	3	dve od: ◆ najširša zavesa padajoče vode (na svetu)/v slovitem bobnečem oblaku, padajoča voda/v gmotu besneče vode/v bučečem belem oblaku/Bobneči dim ◆ Mosi-oa-Tunja/Bobneči dim		1 + 1 točka za parafrazo + 1 točka za pravopisno pravilno izpisano sopomensko lastno ime.
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
7.	2	◆ Zambijo ◆ Zimbabvejem		1 + 1 točka za jezikovno pravilno dopolnitev.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
8.	4	◆ DA ◆ DA ◆ DA ◆ NE ◆ DA ◆ NE ◆ NE ◆ NE		1 točka za 3 in 4 pravilne odgovore, 2 točki za 5 in 6 pravilnih odgovorov, 3 točke za 7 pravilnih odgovorov, 4 točke za 8 pravilnih odgovorov.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
9.	2	♦ Izhodiščno besedilo je publicistično / javno / neumetnostno / zasebno / duhovito pisan sestavek / <u>enogovorno</u> / reklama / znansvena razprava / predstavitev osebe oz. združenja / parodija / <u>poljudnoznanstveno</u> besedilo / slikovit komentar / objektivni opis.		1 točka za 2 ali 3 pravilne podčrtave, 2 točki za 4 pravilne podčrtave. Vsaka napačna podčrtava izniči 1 pravilno rešitev do 0 točk.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
10.	4	♦ subjektiven ♦ tri od: osupljiv/besmeče/mogočnem/najširši/slovitem/bobnečem/ pridušen/valoviti/posejan ♦ tri od: nekako/nenadoma/nepredstavljivo/divje	Neustrezeni rešitvi: komaj/zares	1 točka + 1 točka za 3 in 4 pravilne odgovore, 2 točki za 5 pravilnih odgovorov, 3 točke za 6 pravilnih odgovorov.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
11.1.	4	♦ [ə] ♦ [t] ♦ [ɛ] [ə] ♦ [d] [e] ♦ [ər] [ə] ♦ [ʊ] ♦ [l]		1 točka za 3 in 4 pravilne odgovore, 2 točki za 5 in 6 pravilnih odgovorov, 3 točke za 7 in 8 pravilnih odgovorov, 4 točke za 9 in 10 pravilnih odgovorov.
11.2.	4	♦ um <u>l</u> jeno ♦ pl <u>š</u> ec ♦ na m <u>e</u> ji ♦ slap <u>p</u> ovi ♦ prduš <u>en</u>	samoglasnik i polglasnik široki e široki o široki e	1 točka za 4 in 5 pravilnih odgovorov, 2 točki za 6 pravilnih odgovorov, 3 točke za 7 in 8 pravilnih odgovorov, 4 točke za 9 in 10 pravilnih odgovorov.
Skupaj	8			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
12.	3	♦ Voda pada v vsej rečni širini, ki jo na vrhu prekinja nekaj čeri, ter nepredstavljivo dvije vre in buči, ko se ruši v skalno sotesko s stopnjastimi stenami.	1 točka za 5 in 6 pravilnih obkrožitev, 2 točki za 7 in 8 pravilnih odgovorov, 3 točke za 9 in 10 pravilnih odgovorov. Vsaka napačna podčrtava izniči 1 pravilno rešitev do 0 točk.	

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
13.1.	1	♦ opisno/s prislovom (bolj)		1
13.2.	3	♦ razočnejši, najrazločnejši ♦ stvarnejši, najstvarnejši ♦ osnovnik, primernik (komparativ), presežnik (superlativ)		1 1 1
13.3.	4	Po smislu, npr.: ♦ Izgovor novega radijskega napovedovalca je razločnejši. ♦ Cilji za prihodnost prejšnjega predsednika so bili stvamejši.		1 + 1 za vsebinsko ustrezan odgovor, 1 + 1 točka za jezikovno pravilnost odgovora v eni povedi.
Skupaj	8			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
14.1.	3	Glagolski vid	Glagolski čas	Še sprejemljive rešitve: Glagolski vid Glagolski čas
		♦ nedovršni/nedov.	♦ sedanjii	♦ nedovršnik ◆ sedanjik
		♦ dovršni/dov.	♦ pretekli	♦ dovršnik ◆ preteklik
		♦ nedovršni/nedov.	♦ sedanji	♦ nedovršnik ◆ sedanjk

14.2.	6	Po smislu, npr.:	Neustrezna rešitev: Tvorba povedi s trpnim deležnikom na -n.	2 + 2 za vsebinsko ustrezno pretvorbo, 1 + 1 za jezikovno pravilno povedi.
Skupaj	9			

Naloga	Točke	Rješitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodata na navodila
15.	7	Orodnik ednine ♦ s plemenom ♦ s kruhovcem ♦ z drevesom ♦ z misijonarjem	Opis posebnosti ♦ podajševanje osnove z -n- ♦ pregas/-o- v -e-/izguba polglasnika ♦ podajševanje osnove s -s- ♦ podajševanje osnove z -j- ♦ pregas/-o- v -e-	1 točka za 2 pravopisno pravilno tvorjena orodnika s pravilnim predlogom, 1 + 1 + 1 + 1 za opis posebnosti.

Naloga	Točke	Rješitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodata na navodila
16.	6	Skladenjska podstava ♦ rezati stran ♦ osem deset ♦ tak/takšen, ki ni navaden ♦ tak/takšen, ki je od obiskovalca	Besedotvorni način ♦ sestavljanje ♦ sklapljanje ♦ sestavljanje ♦ izpeljava/izpeljevanje	1 + 1 + 1 točka za pravilno skladenjsko podstavo, 1 točka za 2 pravilni opredelitevi besedotvornega načina.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatatna navodila
17.1.	3	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Slovenski pravopis/pravopisni slovar/SP ◆ Slovenski etimološki slovar/etimološki slovar ◆ Slovar slovenskega knjižnega jezika/SSKJ 		1 + 1 + 1
17.2.	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ <u>prevzeta</u>, dopolniti po smislu, npr. saj izvira iz grščine. 		1 točka za ustrezeno podprtavo, 1 vsebinsko ustrezen odgovor, če je podprtava pravilna.
17.3.	1	<p><i>Po smislu, npr.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ uporablja se v geografiji/zemljepisu (kar kaže kvalifikator geograf.) 		
17.4.	3	<p><i>Po smislu, npr.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ V poljudnoznanstvenih besedilih se lahko uporabljajo tudi strokovni izrazi, saj ta besedila spadajo med strokovna besedila./ <p><u>Poljudnoznanstvena besedila</u> niso namenjena samo strokovnjakom, zato bi bilo bolje strokovne izraze nadomestiti s slovenskimi izrazi.</p>		2 točki za vsebinsko ustrezeno razlaganje, 1 za jezikovno pravilno poved.
Skupaj	9			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatatna navodila
18.	4	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Megla <u>naznanja</u> <u>nepričakovani</u>, prelomen in veličasten dogodek na potovanju Zambezija. 		1 točka za določitev osebka in povedka + 3 točke za v celoti pravilno podprtanjem predmeta (1 točka za celoten predmet + 1 za podprtavo levega prilastka + 1 za desni prilastek).

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatatna navodila
19.	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ reka ◆ se požene/se prelevi 	Še sprejemljive rešitve: voda padavre/buči/uši/naraste/se prelje/dviguje	1 + 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatatna navodila
20.	2	<p>Po smislu, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Osrednja Afrika ni zemljepisno lastno ime, zato se piše pridavnik osrednji z malo začetnico./Afrika pišemo z veliko začetnico, ker je lastno ime, ostrednja pa ni lastno ime. 		1 točka za vsebinsko ustrezeno poved in 1 za jezikovno pravilno poved.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatatna navodila
21.	4	<p>◆ Na polici nasproti soteske[]] imenovani Nevarna točka, padajoča voda dviguje tak vrtinec pršca, da v slovitem bobnecem oblaku ponese pod nebo celo obiskovalčev žepni robec.</p> <p>Po smislu, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Vejici ločita polstavek od preostalega dela povedi./ V slovenskem jeziku z vejico ločujemo stavke in tudi polstavke, zato moramo zapisati vejico pred začetkom in na koncu polstavka. 		1 + 1 za pravilno postavljeni vejici, 2 točki za vsebinsko in jezikovno pravilno utemeljitev, če je pravilno postavil vsaj 1 vejico.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatatna navodila
22.	4	<ul style="list-style-type: none"> ◆ S-struktura: $S/S^{(+)}S+S/S/S$ 		1 točka za pravilno ugotovljeno število stavkov + 3 za pravilno S-strukturo.
22.1.	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ prilastkov odvisnik, prislovnodoločilni/prislovni/časovni odvisnik, prilastkov odvisnik 		1 točka za 2 pravilna odgovora, 2 točki za 3 pravilne odgovore.
22.2.	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ vezalno priedje 		
Skupaj	7			

Naloga	Primer besedila
23.	

Primer besedila:

Ivan Novak
Prekmurska cesta 20
1000 Ljubljana

Petrol, d. d.
Dunajska 110
1000 Ljubljana

(ZADEVA:) PROŠNJA ZA POKROVITELJSTVO/SPONZORSTVO

Spoštovalni!

V imenu slovenske ekipe za geografsko olimpijado vas prosim za denarno pomoč, saj se brez nje ne bomo mogli udeležiti tekmovanja, ki bo letos oktobra v Zambiji. Udeležba na olimpijadi je še posebej zaradi oddajenosti države prirediteljice za nas mlade tekmovalce brez vaše pomoči nemogoča. Prav tako bodo tudi stroški bivanja zelo visoki, zato je vaša finančna podpora nujna.

Letos smo si v slovenski ekipi postavili cilj – zmaga na geografski olimpijadi. Že lansko leto smo dosegli na svetovni olimpijadi 2. mesto, letos pa imamo še več izkušenj in smo se oz. se bomo še bolje pripravili. Z vašim denarnim prispevkom bi nam omogočili ustrezne priprave tako v Sloveniji kot v Afriki (terenske vaje, posebne računalniške programe ...), nakup letalskih kart in primerno namestitev.

V upanju na ugoden odgovor vas lepo pozdravljam!.

(Ljubljana, 16. 6. 2016)

Ivan Novak

Naloga	Točke	Merila	Dodata na navodila
23.			
	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ naslov sporočevalca, naslovnika, kraj in datum pisanja – do 2 točki (2 točki za vse popolne elemente na ustrezem mestu, 1 točka za 2 popolna elementa na ustrezem mestu) 	
Zgradba	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ poimenovanje besedilne vrste (upoštevamo tudi poimenovanje zadeve) 	
	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ spozitljiv nagovor in vlijudnostni zaključek 	
	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ odstavčnost/členjenost besedila 	
	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ podpis z imenom (in navedbo članstva v ekipi) 	
	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ obseg (+/- 10 besed) 	
Skupaj	7		
Vsebina	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ namen prošnje 	
	do 2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ izrek prošnje in navedba predmeta prošnje 	
	do 4	<ul style="list-style-type: none"> ◆ utemeljitev prošnje (stroški potovanja, namestitve in priprav, dosedanji uspehi; pričakovani uspehi) 	
Skupaj	7		
Slogovna ustrezavnost	do 5	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Npr. ustreznost (knjižnost, vikanje ...), koheranca (ustrezena pomemska povezanost povedi), kohezija (uporaba ustreznih besed za izražanje ponovljenega podatka ...), neupoštevanje načela dobrega sloga (natančnost, jednatomost ...) 	<p>Če osrednji del besedila ne dosega 50 besed, sloganovo ustreznost točkujemo z do 2 točkama. Za vsako vrsto napak odštejemo 1 točko do 0 točk.</p>
Skupaj	5		
Jezikovna pravilnost	do 5		<p>Če osrednji del besedila ne dosega 50 besed, jezikovno pravilnost točkujemo z do 2 točkama. Za vsako napako odštejemo 1 točko do 0 točk.</p>
Skupaj	5		
Skupaj	24		